

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 964/2022
19.05.2022. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Бисерке Живановић, председника већа, Гордане Комненић и Споменке Зарић, чланова већа, у парници тужиле АА из ..., чији је пуномоћник Борис Сарић, адвокат из ..., против тужене Основне школе „Ђорђе Натошевић“ из Новог Сада, коју заступа Правобранилаштво Града Новог Сада, ради исплате, одлучујући о ревизији тужене изјављеној против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж1 2538/21 од 04.11.2021. године, у седници одржаној 19.05.2022. године, донео је

ПРЕСУДУ

ПРЕИНАЧУЈЕ СЕ пресуда Апелационог суда у Новом Саду Гж1 2538/21 од 04.11.2021. године, тако што се одбија жалба тужиле и **ПОТВРЂУЈЕ** пресуда Основног суда у Новом Саду П1 519/21 од 01.07.2021. године, а захтев тужиле за накнаду трошкова другостепеног поступка се **ОДБИЈА**.

ОБАВЕЗУЈЕ СЕ тужилца да туженој накнади ревизијске трошкове у износу од 18.000,00 динара, у року од 15 дана од дана пријема преписа пресуде.

Образложење

Пресудом Основног суда у Новом Саду П1 519/21 од 01.07.2021. године, ставом првим изреке, одбијен је тужбени захтев тужиле којим је тражила да се обавезе тужена да јој за период од 01.01.2018. године до 31.01.2021. године, исплати на име накнаде трошкова за исхрану у току рада, регреса за коришћење годишењег одмора и законске затезне камате износе ближе одређене овим ставом изреке, као и трошкове парничног поступка са каматом од извршности до исплате. Ставом другим изреке, обавезана је тужилца да туженој накнади трошкове парничног поступка у износу од 38.000,00 динара, са затезном каматом од извршности до исплате, док је ставом трећим изреке тужилца ослобађена обавезе плаћања трошкова судских такси.

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Гж1 2538/21 од 04.11.2021. године, преиначена је првостепена пресуда у одбијајућем делу, тако што је усвојен тужбени захтев тужиле и тужена обавезана да тужилци за период од 01.01.2018. године до 31.01.2021. године, исплати на име накнаде трошкова за исхрану у току рада, регреса за коришћење годишењег одмора и законске затезне камате износе ближе одређене овим ставом изреке, као и у делу одлуке о трошковима поступка, тако што је одбијен захтев тужене за накнаду трошкова поступка и обавезана тужена да тужилци накнади

трошкове парничног поступка у износу од 48.000,00 динара, са каматом. Ставом другим изреке, обавезана је тужена да тужилји на име накнаде трошкова жалбеног поступка исплати износ од 18.000,00 динара.

Против правоснажне пресуде донете у другом степену тужена је благовремено изјавила ревизију због битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374. став 1. ЗПП и погрешне примене материјалног права.

Тужилја је поднела одговор на ревизију.

Врховни касациони суд је испитао побијану пресуду применом члана 408. у вези члана 403. став 2. тачка 2. ЗПП („Службени гласник РС“ 72/11, 55/14, 87/18 и 18/20) и нашао да је ревизија основана.

У поступку није учињена битна повреда одредба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности, нити има других повреда одредаба парничног поступка.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилја је у спорном периоду била запослена код тужене и обављала је послове ... Тужена јој је обрачунавала и исплаћивала плату тако што је основицу, коју утврђује Влада Републике Србије, множила са коефицијентом радног места тужилје, који је износио 6,30, након чега је целокупно обрачунату плату са увећањима и накнадама упоређивала са минималном зарадом и по потреби попуњавала до износа минималне зараде. На обрачунским листама плате за тужилју нису исказиване накнаде за исхрану у току рада и регреса за коришћење годишњег одмора као посебне ставке.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је применом одредаба Закона о платама у државним органима и јавним службама, одбио тужбени захтев тужилје.

Другостепени суд је преиначио такву одлуку и усвојио тужбени захтев, сматрајући да тужилји у спорном периоду нису исплаћиване накнаде на име трошкова за исхрану у току рада и регреса за коришћење годишњег одмора, с обзиром на то да када се коефицијент тужилје помножи са ценом рада, плата није одговарала ни висини минималне зараде, из чега произлази да у коефицијенту за обрачун плате тужилји нису биле садржане предметне накнаде.

Према становишту Врховног касационог суда, ревизијом се основано указује да је другостепени суд погрешно применио материјално право када је усвојио тужбени захтев тужилје.

Одредбом члана 1. став 1. тачка 3. Закона о платама у државним органима и јавним службама („Службени гласник РС“ бр. 34/01 ... 21/16) који се примењује и на школе-установе основане ради обезбеђивања и остваривања права утврђених законом и остваривања другог законом утврђеног интереса у области образовања, прописано је да се овим законом уређује начин утврђивања плата, додатака, накнада и осталих примања изеђу осталих и запослених у јавним службама које се финансирају из буџета Републике, аутономне покрајине и јединица локалне самоуправе. Чланом 4. став 2.

истог закона, прописано је да коефицијент за обрачун плате садржи и додатак на име накнаде за исхрану у току рада и регреса за коришћење годишњег одмора.

Коефицијенти за обрачун и исплату плате запослених у школама одређени су Уредбом о коефицијентима за обрачун и исплату плата запослених у јавним службама („Службени гласник РС“ бр. 44/01 са изменама). Влада Републике Србије и репрезентативни синдикати закључили су Посебан колективни уговор за запослене у основним и средњим школама и домовима ученика („Службени гласник РС“ бр. 21/15 и 92/20) којим су поред осталог уредили права, обавезе и одговорности из рада и по основу рада запослених у основним школама, средњим школама и домовима ученика, којима се средства за плате обезбеђују у буџету Републике Србије. Међутим, имајући у виду да истим није уговорено и право запослених на исплату накнаде за исхрану у току рада и регреса за коришћење годишњег одмора, произлази да када су у питању наведене накнаде на запослене у школама се примењују одредбе Закона о платама у државним органима и јавним службама. Овим законом је прописано да коефицијент изражава сложеност послова, одговорност, услове рада и стручну спрему, као и да садржи додатак на име накнаде за исхрану у току рада и регреса за коришћење годишњег одмора. Такође, иако се из коефицијента основне плате за тужиљу од 6,30, и у исплатним листама, не види који проценат или номинални износ представљају наведене накнаде, сама та чињеница не ствара основ за њихову исплату на начин како су то нижестепени судови утврдили (параметрима из Општег колективног уговора и Посебног колективног уговора за основне школе из 1999. године), нити подразумева да део коефицијента тужиље поуздано не садржи предметне трошкове. Код овако утврђене чињеничне и правне ситуације, по оцени Врховног касационог суда тужиља нема право на тражене накнаде, како је правилно закључио и првостепени суд, јер јој је тужена плату обрачунавала и исплаћивала у складу са утврђеним коефицијентом (у којем су према законској одредби садржани додаци за исхрану и регрес), због чега је побијана пресуда преиначена, а првостепена пресуда потврђена.

Из наведених разлога, применом члана 416. став 1. ЗПП, одлучено је као у ставу првом изреке.

Тужена је успела у ревизијском поступку, те је тужиља обавезана да јој накнади и ове трошкове у износу од 18.000,00 динара, за састав ревизије, према Тарифи о наградама и накнадама за рад адвоката („Службени гласник РС“ број 121/12...37/21), применом члана 165. став 2. ЗПП.

**Председник већа – судија
Бисерка Живановић,с.р.**

За тачност отправка
управитељ писарнице
Марина Антонић